

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **B. N. S. P.**, zastúpený advokátom JUDr. I. M. A. X. Ž., proti žalovanému v 1. rade: **A. J. P. X. B.**, žalovanému v 2. rade: **A. s. r. o. S. X. B.**, obaja zastúpení advokátom Mgr. M. B. L. X. B., **o vydanie bezdôvodného obohatenia**, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 7. decembra 2006 č. k. 9 Cbs 130/2004-210, tato

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 7. decembra 2006 č. k. 9 Cbs 130/2004-210 **z r u š u j e** a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal zaplataenia, po spojení vecí sp. zn. 9 Cbs 130/04, 9 Cbs 128/04, 7 Cbs 38/05, 7Cbs 36/05 a 9 Cbs 129/04 na spoločná konanie, sumy 425 000,--Sk titulom vydania bezdôvodného obohatenia.

V odôvodnení rozsudku súd uviedol, že navrhovateľ sa domáhal zaplataenia bezdôvodného obohatenia vzniknutého poskytnutím sumy 475 000,--Sk odporcovi v 1. rade na zaplataenie leasingových splátok, ktoré odporcom v 1. rade neboli použité na uvedený účel. Odporca v 2. rade uzavrel so spoločnosťou C. leasingovú zmluvu, ktorej predmetom bol prenájom automobilu Mercedes E 280, ŠPZ X.. Navrhovateľ poskytol sumu 475 000,--Sk na splácanie splátok na základe čestného prehlásenia zo dňa 01. 01. 2001 s tým, že navrhovateľ užíval motorové vozidlo a po zaplataení spornej sumy bude toto vozidlo

bezodplatne prevedené odporcom v 2. rade na navrhovateľa. Súd prvého stupňa mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že dňa 31. 07. 2000 podpísala pani A. J. ako konateľka spoločnosti A. spol. s r. o. Zmluvu o prevode práv a povinností i leasingovej zmluvy č. 50901912, ktorou na spoločnosť odporcu v 2. rade, t. j. spoločnosť A. spol. s r. o. prešli práva a povinnosti k osobnému automobilu Mercedes Benz, číslo motora X., I C. - C. so sídlom K. X. N., IČO: X. Za odstúpenie leasingovej zmluvy spoločnosť A. spol. s r. o. v súlade s článkom III. zmluvy zaplatila na účet spoločnosti C., a. s. sumu 5 000,--Sk bez DPH, ako poplatok za spracovanie zmluvy. Zároveň v ten istý deň podpísala pani J. ako konateľka spoločnosti A. spol. s r. o, preberací protokol k predmetnému osobnému automobilu. Dňa 17. 08. 2000 vystavila pani J. ako konateľka spoločnosti A. s. r. o. na navrhovateľa pána B. N. r. č. X. splnomocnenie, ktoré N. splnomocňovalo k užívaniu osobného motorového vozidla Mercedes Benz E 230, (SPZ X., číslo motora X., číslo karosérie WDB X. na území SR a Európy neohraničené. Odporca v 1. rade ani odporca v 2. rade nemal záujem užívať vozidlo ani nikdy predmetný automobil neužíval. Predmetný automobil bol počas celej doby trvania leasingu vo výlučnej držbe navrhovateľa, ktorý N. aj užíval. Odporca v 2. rade, ako jednoznačne vyplýva z N. účtovnej evidencie, platil mesačné splátky za predmet leasingu, t. j. predmetný automobil, vo výške 62 491,--Sk na účet spoločnosti C., a. s. bankovým prevodom a to nasledovne: dňa 07. 09. 2000 uhradil splátku vo výške 62 491,--Sk, dňa 02. 10. 2000 uhradil splátku vo výške 62 491,--Sk, dňa 31. 10. 2000 uhradil splátku vo výške 62 491,--Sk, dňa 30. 11. 2000 uhradil splátku vo výške 62 491,--Sk, dňa 29. 12. 2000 uhradil splátku vo výške 62 491,--Sk a dňa 29. 01. 2001 uhradil splátku vo výške 62 491,--Sk. Uhradené splátky leasingu v období od septembra 2000 do januára 2001 predstavujú sumu v celkovej výške 374 946,--Sk. Odporca v 2. rade bol nájomcom predmetného automobilu v období od augusta 2000 do marca 2001. Náklady, ktoré mal odporca v 2. rade s predmetným automobilom predstavovali okrem leasingových splátok aj náklady na opravy a úpravy predmetného automobilu v celkovej výške 174 551,90 Sk ako aj náklady na prepis vozidla a cestnú daň vo výške 13 717,--Sk. Ďalej si v danom období, t. j. od augusta 2000 do februára 2001 uplatnil navrhovateľ voči odporcovi v 2. rade PHM vo výške 33 580,90 Sk, ktoré N. aj odporca v 2. rade uhradil. Ako vyplýva z účtovníctva spoločnosti bolo navrhovateľovi z prostriedkov spoločnosti vyplatené dňa 03. 08. 2000 plnenie vo výške 100 000,--Sk, dňa 16. 09. 2000 plnenie vo výške 100 000,--Sk, dňa 04. 10. 2000 plnenie vo výške 110 000,--Sk, dňa 17. 10. 2000 plnenie vo výške 50 000,--Sk a dňa 25. 01. 2001 plnenie vo výške 10 000,--Sk, čo spolu predstavuje sumu 370 000,--Sk. Z tejto

sumy mal navrhovateľ nárok len na sumu vo výške 100 000,--Sk, ktorou N. bola vrátená pôžička vo výške 100 000,--Sk. Bezdôvodné obohatenie navrhovateľa predstavuje sumu 270 000,--Sk. Ako vyplýva z účtovníctva spoločnosti odporcu v 2. rade, táto neeviduje záväzok voči osobe navrhovateľa, ale pohľadávku vo výške 883 919,70 Sk, a to z dôvodu, že navrhovateľ nebol nikdy konateľom odporcu v 2. rade a na základe spoločenskej zmluvy N. ani nevyplývalo právo na akékoľvek hmotné výhody, t.j. na skutočnosť, že by za N. osobu odporca platil leasingové splátky a iné náklady a poplatky za osobný automobil, ktorý užíval výlučne navrhovateľ na svoj účel. V konaní bolo preukázané, že navrhovateľ uhradil na účet odporcu v 2. rade sumu 306 000,--Sk za účelom platenia leasingových splátok za osobný automobil Mercedes Benz E 280, X. a náklady odporcu v 2. rade súvisiace s predmetným leasingom automobilu predstavujú 374 946,--Sk (obdobie august 2000 - február 2001). Navrhovateľ nepreukázal súdu, že odporca v 1. rade ako konateľ odporcu v 2. rade prijal za účelom hradenia leasingových splátok od navrhovateľa 475 000,--Sk, a túto sumu na tento účel nepoužil, nevzniklo na strane odporcov v 1. a v 2. rade bezdôvodné obohatenie, ktoré by boli povinní vydať tomu, na úkor koho sa bezdôvodne obohatili.

O trovách konania rozhodol v súlade s výsledkom konania tak, že v konaní úspešnému odporcovi v 1. a 2. rade priznal náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 135 099,--Sk.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ, navrhol rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a návrhu v celom rozsahu vyhovieť. V odvolaní uviedol, že sa návrhom domáhal vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 425 000,--Sk s prísl. a oprel svoj návrh o splnomocnenie zo dňa 17. 08. 2000 vystaveného odporcom v 2. rade ako nájomcom vozidla, ktorým splnomocnil navrhovateľa na užívanie predmetného vozidla a navrhovateľ toto užíval a z tohto dôvodu poskytol odporcovi v 2. rade príslušné peňažné čiastky určené na zaplatenie leasingových splátok. Podľa odvolateľa navrhovateľ zaplatil na leasingových splátkach na účet leasingovej spoločnosti sumu 306 000,--Sk, navrhovateľ odovzdal odporkyňi v 1. rade sumu 475 000,--Sk dňa 01. 01. 2000 a ku dňu 15. 03. 2001 navrhovateľ odovzdal spolu odporcovi v 2. rade sumu 781 000,--Sk a navrhovateľ dňa 28. 03. 2001 zaplatil za odporcu v 2. rade nedoplatok na leasingových splátkach 104 375,--Sk. Napriek tomu navrhovateľ v konaní uplatnil len čiastku 425 000,--Sk. Súd prvého stupňa spochybnil hodnovernosť čestného prehlásenia zo dňa 01. 01. 2001, ktorým odporca 1/ výslovne potvrdzuje prevzatie sumy 475 000,--Sk od navrhovateľa za účelom

N. vloženia do spoločnosti A. spol. s r o. a následného použitia na úhradu leasingových splátok za predmetné vozidlo, ktorého nájomcom bol v tej dobe odporca 2/. Ďalej uviedol, že uvedené presvedčenie súd prvého stupňa oprel v zásade len o tvrdenia svedka M. M. na pojednávaní dňa 19. 10. 2005. Podľa týchto tvrdení nemala byť čiastka 475.000,--Sk zo strany navrhovateľa nikdy poskytnutá a potvrdenie o N. prevzatí malo slúžiť len ako záruka, aby predmetné vozidlo bolo po skončení leasingu prevedené do vlastníctva navrhovateľa. Výpoveď svedka bola účelová, nakoľko ako vyplýva zo zápisnice z pojednávania, medzi svedkom a navrhovateľom vznikli nezhody týkajúce sa predmetného vozidla, v danej dobe, t. j. 01. 01. 2001 nemohla na strane navrhovateľa existovať žiadna obava o to, že by si ohľadom predmetného vozidla po ukončení leasingovej zmluvy uplatňoval akékoľvek nároky práve spomenutý svedok, nakoľko v tej dobe už svedok nebol účastníkom leasingovej zmluvy a teda nemohla byť splnená podmienka, na základe ktorej by sa svedok mohol stať vlastníkom predmetného vozidla, spočívajúca vtom, aby N. sám bol nájomcom, teda účastníkom leasingovej zmluvy až do skončenia leasingu, t.j. do konca mesiaca september r. 2001. Vo svetle vyššie uvedeného sa teda tvrdenia, uvádzané vo svedeckej výpovedi, o ktoré súčasne opiera svoje rozhodnutie aj samotný súd, nutne javia ako nepravdivé, neopodstatnené a ničím nepodložené a už vôbec z N. nie je možné určiť záver o fiktívnej povahe čestného prehlásenia odporcu 1/ zo dňa 01. 01. 2001. Taktiež v odvolaní namietol, že súd prvého stupňa sa v odôvodnení odvoláva na listinný dôkaz - účtovníctvo odporcu 2/ avšak tento listinný dôkaz nebol na žiadnom pojednávaní vykonaný, čím došlo k závažnému porušeniu procesných ustanovení, ktoré môžu mať zásadný vplyv na správnosť napadnutého rozsudku.

Odporcovia navrhli rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací /§ 10 ods. 2 O. s. p./ prejednal vec podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a po prejednaní odvolania na pojednávaní podľa § 214 ods. 1, 2 O. s. p. dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa je potrebné vyhovieť.

Navrhovateľ uplatnil návrhom na začatie konania vrátenie bezdôvodného obohatenia vo výške 425 000,--Sk vzniknutého poskytnutím finančných prostriedkov navrhovateľom vo výške 425 000,--Sk vzniknutého poskytnutím finančných prostriedkov navrhovateľom vo výške 425 000,--Sk odporcyni v 1/ rade na základe čestného prehlásenia zo dňa 01. 01. 2001 za účelom splácania leasingových splátok za odporcu v 2. rade z dôvodu následného bezodplatného prevodu predmetného vozidla na navrhovateľa po skončení leasingu vozidla. Na preukázanie pravdivosti tohto tvrdenia navrhovateľ

predložil súdu prvého stupňa písomné čestné prehlásenie odporkyne v 1. rade zo dňa 01. 01. 2001, podľa ktorého odporkyňa v 1. rade ako konateľka odporcu v 2. rade čestne prehlásila, že navrhovateľ vložil 01. 01. 2001 do spoločnosti odporcu v 2. rade (A. s.r.o.) sumu 475 000,-Sk za účelom splátok na leasing vozidla Mercedes E 280, ŠPZ X. s tým, že vozidlo po splatení tejto sumy bude bezodplatne prevedené na navrhovateľa najneskôr do 6. mesiaca roku 2001. Zostáva ajúcu sumu 50 000,-Sk navrhovateľ v tomto konaní neuplatnil z dôvodu, že o návrhu v tejto časti rozhodoval iný súd v samostatnom konaní. V konaní ďalej bolo účastníkmi zhodne tvrdené, že práva a povinnosti leasingového vzťahu leasingovej spoločnosti a odporcu v 2. rade boli zmluvne postúpené na inú spoločnosť a predmetné vozidlo z tohto dôvodu nebolo odporcom v 2. rade bezodplatne prevedené na navrhovateľa. V týchto tvrdených skutočnostiach nebol medzi účastníkmi rozpor. Odporkyňa v 1. rade sa v konaní pred súdom prvého stupňa bránila tým, že v skutočnosti peniaze podľa čestného prehlásenia nikdy neprevzala a išlo len o fiktívne prevzatie finančných prostriedkov. Súd prvého stupňa za účelom skutkového zistenia na túto okolnosť vypočul svedka M. M. na pojednávaní dňa 19. 10. 2006 (č. l. 172), ktorý vo svojej výpovedi uviedol, že suma 475 000,-Sk mala slúžiť ako zábezpeka, aby po ukončení leasingu bolo vozidlo prevedené na navrhovateľa, z čoho vyplýva, že navrhovateľ peniaze do spoločnosti nikdy nedal. Samotný svedok ďalej vypovedal, že medzi navrhovateľom a svedkom vznikli „nedorozumenia“. Svedok vo svojej výpovedi neuviedol, či bol prítomný pri podpísaní čestného prehlásenia odporkyňou v 1. rade a prítomný odovzdaní peňazí a táto skutočnosť ani nevyplýva z výpovedí účastníkov a písomných vyjadrení k veci samej. Pokiaľ poznatok o tvrdení uvedenom v svedeckej výpovedi svedok získal od odporkyne v 1. rade alebo len svojou úvahou, nejde o svedeckú výpoveď v zmysle ust § 126 O. s. p. Svedok môže vypovedať ako svedok len o okolnostiach, ktoré sám videl, počul a teda vnímal osobne a nejde o sprostredkované informácie, navyše podané jednou zo zúčastnených strán sporu. Navyše vzhľadom na okolnosti vzájomného prepojenia účastníkov konania a svedka a N. vzťahu k navrhovateľovi je potrebné zvážiť N. prípadnú zaujatosť, či nezaujatosť k predmetu konania alebo účastníkom konania a takto posudzovať N. výpoveď. V konaní odporcov nepreukázali iným spôsobom, že čestné prehlásenie zo dňa 01. 01. 2001 bolo spísané bez vážneho úmyslu alebo neslobodné a nepreukázali, že obsah čestného prehlásenia nie je pravdivý.

Z obsahu spisu (predložených fotokópií bankového výpisu odporcu v 2. rade)

vyplýva, že odporca v 2. rade zaplatil za leasing vozidla šesť splátok po 62 491,--Sk od septembra 2000 do januára 2001 (č. 1. 95 - 100 spisu) priamo bankovým prevodom leasingovej spoločnosti C., spolu 374 946,-Sk. Ďalej z obsahu spisu a predložených fotokópií dokladov (č. 1. 46-49 spisu) vyplýva, že navrhovateľ zaplatil odporcovi v 2. rade do pokladne alebo prevodom na účet odporcu v 2. rade sumu 410 375,-Sk s udaným účelom platby „leasing X.“. Odporca v 2. rade vyplatil navrhovateľovi podľa výdavkových pokladničných dokladov (č.1. 78-82 spisu) spolu 370 000,-Sk, z toho bez uvedenia účelu platby 210 000,-Sk (ostatné platby s uvedeným účelom: 10 000,-Sk vyplatenie zálohy spoloč., 100 000,-Sk vrátenie pôžičky, 50 000,-Sk podiel zo zisku), Navrhovateľ ďalej zaplatil sumu 104 375,-Sk leasingovej spoločnosti C. a. s. dňa 28. 03. 2001, ktorou platbou sa súd prvého stupňa nezaoberal a pokiaľ súvisí s postúpením práv a povinností z leasingovej zmluvy odporcu v 2. rade na iný právny subjekt, mal toto zistenie súd prvého stupňa vykonať na zistenie všetkých súvisiacich platieb účastníkov a N. účel ako aj na aký subjekt boli práva a povinnosti z leasingovej zmluvy postúpené z odporcu v 2. rade a k akému dátumu (v odôvodnení rozhodnutia je uvedené, že odporca v 2. rade bol nájomcom vozidla do marca 2001). Podľa obsahu odvolania navrhovateľa nájom vozidla odporcom v 2. rade bol ukončený dňom 15. 03. 2001, kedy boli práva a povinnosti z leasingovej zmluvy postúpené na spoločnosť S. s. r. o. Výdavky odporcu v 2. rade na opravy a údržbu vozidla, náhradu pohonných hmôt a poplatky neboli v odvolaní navrhovateľom spochybnené. Z uvedeného je zrejmé, že súd prvého stupňa nemal riadne zistené v akom rozsahu odporcovia použili účinnú obranu a v akom rozsahu je nárok navrhovateľa s prihliadnutím na všetky okolnosti dôvodný.

Odvolací súd z uvedených dôvodov rozsudok súdu prvého stupňa v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie vo veci.

Súd prvého stupňa v novom rozhodnutí rozhodne aj o náhrade trov konania v zmysle ust. § 224 ods. 3 O. s. p.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 18. marca 2009

JUDr. Jozef Štefanko, v. r.

predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: M. N.